

Leeuwarder Historische Vereniging
Aed Levwerd

**JAARVERSLAG
LEEWARDER HISTORISCHE
VERENIGING AED LEVWERD**

2022

BESTUURSSAMENSTELLING

Het bestuur bestond begin 2022 uit zes leden. In de loop van het jaar zijn er vijf leden bijgekomen en is er één lid vertrokken. Drie functies zijn vastgelegd. De voorzitter is Daan Postma. De secretaris is Dennis Klooster, in september is René Postma in het bestuur gekomen als beoogd secretaris, en Peter Faber is als beoogd nieuwe penningmeester toegetreden. Dennis Klooster blijft als gewoon lid in het bestuur.

Vanuit het HCL neemt Jelle Hoekstra plaats in het bestuur. Het bestuur bestaat verder uit Nico van der Meer (ledenadministratie), Klaas Zwart.

Nieuw, in de loop van het jaar naast bovengenoemde, toegetreden leden zijn: Botsy Fokkema, Frits Rijpma en Anita Terpstra (PR)

TERMIJNENBESTUUR

Het bestuur wordt voor een termijn van vier jaar gekozen. Hieronder volgt een rooster van benoeming en herbenoeming.

Naam	Functie	Datum aanstelling	Datum herbenoeming						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Daan Postma	Voorzitter	2017	X		X	X	X		
Peter Faber	Penningmeester	2023			X				X
René Postma	Secretaris	2023			X		X		
Dennis Klooster	Algemeen lid	2019			X				X
Nico van der Meer	Ledenadministratie	2020				X			
Klaas Zwart	Algemeen lid	2018		X					X
Jelle Hoekstra	Alg Lid vanuit HCL	2017	X		X		X		
Botsy Fokkema	Algemeen Lid	2023			X				X
Frits Rijpma	Algemeen lid	2023			X		X		
Anita Terpstra	Algemeen lid (PR)	2023			X				X

In deze tabel zijn de data van benoeming door de ALV aangehouden. In de praktijk zijn diverse leden al voor deze datum toegetreden. Daan Postma stelt zich, op eigen verzoek, steeds voor één jaar beschikbaar

Aed Levwerd

LEDENAANTAL

Op 1 januari 2022 had de vereniging 1444 leden. Er zijn 2022 87 lidmaatschappen beëindigd. Daarvan zijn er 35 overleden, 17 leden zijn om administratieve redenen uitgeschreven en 35 leden hebben hun lidmaatschap opgezegd. De reden voor de opzegging van deze leden is niet bekend.

In 2022 mocht de vereniging 59 nieuwe leden verwelkomen. Per saldo is het aantal leden met 28 leden afgenomen. Op 31 december 2022 waren er 1416 leden.

Aed Levwerd

VOORWOORD

Begin 2022 werden wij nog geconfronteerd met de coronamaatregelen. De nieuwjaarsborrel kon hierdoor niet doorgaan. Gelukkig konden in de loop van het jaar alle geplande activiteiten doorgang vinden. De werkgroepen konden hun werk weer naar hartelust ontplooiën en er kon in november weer een werkgroepavond worden georganiseerd. Voor de leden werd een “eigen” voorstelling ingekocht van Slappe Douwe van Ritsko van Vliet. De vereniging was ook betrokken bij de productie: Het Leeuwarder Bierproer”. In december werd in samenwerking met Jumbo de actie “Kiek, dit was Liwwadden gestart. Veel Leeuwarders spaarden met veel enthousiasme historische plaatjes. Ruim 18000 boeken werden uitgegeven. In februari 2023 eindigde de actie met een drukbezochte ruilbeurs in het HCL. Een werkgroep bestaande uit :Pieter de Groot,Walter Kromhout, Gerard Hendriksma, Jelle Hoekstra en Leendert Plaisier heeft de teksten geschreven en verzorgde de beeldredactie.

A C T I V I T E I T E N

Aanwezigheid op evenementen

Het bestuur heeft op verschillende evenementen aandacht gevraagd voor onze vereniging en leden geworven op deze evenementen. Zo stond het bestuur van Aed Levwerd dit jaar op "Liwwadderdag" in de wijk Heechterp-Schieringen en op de "Open Monumentendag" in september.

Orgelconcerten.

In 2022 heeft LHV Aed Levwerd in samenwerking met stadsorganist Theo Jellema weer een achttal orgelconcerten in de gemeente georganiseerd in het kader van de serie "drie jaar Bach". Zo vonden er concerten plaats in Easterlittens, Warstiens (bevrijdingsconcert), Friens, Hilaard, Grou (met organist Peter van der Zwaag als vervanger van Theo Jellema), Reduzum, Warten, Lekkum en Koarnjum.

Burgemeester uitje.

Ook het burgemeesteruitje kon doorgaan. Met een kleine groep werd 3 december de Gemeente Waadhoeke bezocht. Ontvangst door burgemeester Marga Wanders in het oude stadhuis van Franeker. Een presentatie van de historische vereniging in hetzelfde gebouw en een stadswandeling vormden verder het programma.

Open Monumentendag

Ook dit jaar slaagde de werkgroep OMD erin om een succesvolle Open Monumentendag te organiseren. Thema dit jaar was "Tussen Dokkumer Ee en Middelzee". In vier dorpen: Jelsum, Koarnjum, Britsum en Stiens gingen de deuren open van 18 monumenten. Tussen de 1500 en 2000 bezoekers kregen een warm onthaal van eigenaren, beheerders en vrijwilligers.

Pommerantenpries

De Pommerantenpries 2022 werd 16 februari 2023 onder grote belangstelling uitgereikt aan Michel Tilma. Hij is de maker van Miniature People Leeuwarden. De jury bestond uit Anneke Holwerda, Foppe van der Veen en Asing Walthaus.

Aed Levwerd

ACTIVITEITEN

Leoardia

Ook dit jaar werkte de redactie van de Leoardia aan het uitbrengen van drie uitgaven. In 2022 verschenen de nummers 67 tot en met 69.

WERK GROEP ARCHEOLOGIE

Verslag werkgroep archeologie 2022

De inmiddels 22 leden tellende werkgroep kwam dit jaar in wisselende samenstelling vier keer bij elkaar; op 12 april, 5 juli, 27 september en 15 november. In informele sfeer werden, naast algemeen-archeologische en Leeuwarder zaken, wederom vele vondsten van de leden bekeken en besproken, waaronder enkele zeer bijzondere; een Romeinse bronzen kop en een dito godenbeeldje.

Twee leden van de werkgroep assisteerden in april bij het opnieuw inrichten van het onderdeel archeologie in de permanente opstelling 'Het verhaal van Leeuwarden' in het Historisch Centrum Leeuwarden (HCL).

Op 13 mei werd de vijf meter diepe boring in de Grote Kerstraat (in de terp van Nijehove) met belangstelling gevolgd. Het was een onderdeel van het project De Baren. De resultaten laten nog op zich wachten.

In het kader van het project Bosk, waarbij 1000 bomen tussen mei en augustus door de stad wandelden, toonde Meindert Ley in het HCL diverse archeologische objecten van hout. Op 9 juli was er een determinatiemiddag in het HCL. Een tiental – vooral jonge - bezoekers toonden hun bodemvondsten en kregen uitleg over betekenis en ouderdom.

Douwe Talma, programmamaker bij lokale omroep Leomiddelsé was verschillende malen bij de werkgroep te gast. Hij werkt aan een documentaire over de stand van zaken van de archeologie in Friesland.

Met mooi weer en 23 deelnemers werd op 9 oktober een archeologische fietstocht gehouden. Bezocht werden het gebied van de voormalige Middelzee, de kerk van Boksum, de stinswier bij Jellum en stins- en statenlocaties in Weidum en bij Barrahûs.

In september assisteerde de werkgroep bij de inrichting van een kleine presentatie over het Amelandshuis in het HCL met o.a. bodemvondsten afkomstig uit het archeologisch depot in Nuis. Aanleiding was de opvoering van het muziektheaterspektakel 'Ut Liwwadder Bierproer fan 1487' op en rond De Kelders.

Een aantal leden van de werkgroep determineerde op 27 november een flinke hoeveelheid aardewerkscherven, ijzerwerk en botmateriaal dat was gevonden bij graafwerkzaamheden en grondverzet in het uitbreidingsplan Middelsee, westelijk van de Brédyk. Geconcludeerd werd dat het gevonden materiaal afkomstig moest zijn van verharding van paden in het land en mogelijk afkomstig van een afgebroken boerderij in de omgeving of van locaties in de stad. Akkie Visser schreef voor het jaarboek De Vrije Fries van de Fryske Akademy en het Fries Genootschap een artikel over de bijzondere vondst van een aardewerkscherf met de afdruk van een deel van een kindergebit.

Meindert Ley toonde ook dit jaar vrijwel dagelijks allerlei gevarieerde vondsten uit de Leeuwarder bodem op zijn Facebook-pagina 'Archeologie in Leeuwarden'.

De contacten met de beleidsmedewerker archeologie van de gemeente Leeuwarden waren sporadisch. Mede door zijn zeer beperkte tijd (dit jaar teruggebracht van 10 naar 8 uur per week) werd de werkgroep slechts summier of helemaal niet geïnformeerd over lopende projecten. Ook toezeggingen om te assisteren bij onderzoeken werden niet nagekomen. Binnen de werkgroep leeft een algemeen gevoel dat, gezien de praktijk en de mooie beleidsvoornemens, de gemeente Leeuwarden meer tijd en aandacht aan de archeologie zou moeten geven.

Verslag werkgroep industrieel erfgoed.

In het jaar 2022 was het Covid-virus nog steeds. Daardoor konden we als werkgroep de eerste maanden van het jaar niet bij elkaar komen. Gelukkig normaliseerde het leven zich en konden we onze werkzaamheden hervatten. We hebben frequent vergaderd om de voortgang van de realisatie van de plaquettes te bespreken.

In eerste instantie was onze aanvraag voor subsidie bij het Mienskipsfûns afgewezen. Voldoende punten om door de ballotage te komen, maar een grote speler eindigde hoger dan ons voorstel en sleepte zo een groot bedrag binnen. Daarna was de subsidiepot snel leeg. Om hoger op de ranking te scoren, hebben we ons plan uitgebreid door in overleg met de Oranjewijk en Vlietzone een pand uit de wijk toe te voegen. Daarnaast gaan we voor de omwonenden van het industrieel erfgoed een flyer maken, waarin de geselecteerde panden met een foto en/ of een verhaaltje beschreven worden. Zodoende kunnen we de direct omwonenden van de panden informeren over en interesseren voor het industrieel verleden van hun directe omgeving.

Gelukkig werd de aanvraag voor subsidie ditmaal gehonoreerd. Dit betekende dat het project doorgang kon vinden. We hebben contact gezocht met de eigenaren van de panden met het verzoek om een plaquette aan hun pand te mogen bevestigen. In één geval wilden de eigenaren hieraan geen medewerking verlenen. Twee panden staan zodanig van de weg af dat een paal met lessenaar gewenst was. Onze insteek is dat de teksten vanaf de openbare weg te lezen horen te zijn. Wat de financiële kant betreft, we willen eigenaren niet op kosten jagen. Een vrijwillige bijdrage wordt gewaardeerd en je ziet dat de eigenaren van de panden, die momenteel een bedrijfsbestemming hebben, dit van harte gedaan hebben. Hier zijn we hen zeer erkentelijk voor.

Om de geschiedenis van de panden goed in beeld te krijgen, hebben we archiefonderzoek gedaan en daarbij gewerkt met check en dubbelcheck. Soms was daardoor een derde maal onderzoek nodig.

En dan is het tijd om aan de hand van het vele archiefmateriaal een stukje tekst te gaan schrijven. Een plaquette heeft ten slotte maar een beperkte ruimte. Dit betekent keuzes maken, wat wil je voor het voetlicht brengen en wat kun je weglaten? En dan zo opschrijven dat het voor een ieder helder en eenduidig is. Soms ontstond door de discussies over een tekst nieuwe vragen en was nader archiefonderzoek gewenst.

Het kleine aantal leden van de werkgroep speelde ons wel parten; door persoonlijke omstandigheden van de leden waren we genoodzaakt soms minder vaart te maken dan we zelf voor ogen hadden.

Wie plezier heeft in archiefonderzoek, zaken uit het verleden uit te zoeken is trouwens van harte welkom om onze gelederen te komen versterken.

In het najaar is op de avond voor de werkgroepen van Aed Levwerd een presentatie gegeven over ons project. Daarbij werd aan de hand van een casus stapsgewijs het proces van het realiseren van de plaquettes uit de doeken gedaan.

Leeuwarder Historische Vereniging
Aed Leuwerd